

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård, Drottning Silvias barnsjukhus
Innehållsansvar: Gunnar Jakobsson, (gunja12), Överläkare
Granskad av: Heléne Andersson, (helan75), Sektionsledare
Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5), Överläkare/Professor

Giltig från: 2026-08-31

Giltig till: 2028-08-31

BAS ROP-behandling

Inledning

Vad är ROP? Det är en förkortning av eng. retinopathy of prematurity och det innebär sjukliga förändringar i näthinnan hos för tidigt födda barn. Risken för sjukdomen är större ju omognare barnet är vid födelsen. Näthinnans blodkärl utvecklas inte normalt, och näthinnan får för lite syre. Det bildas då patologiska blodkärl och ärrvävnad som kan leda till näthinneavlossning och blindhet i båda ögonen.

Syfte

Varför utförs ingreppen? För att förhindra att sjukdomen går så långt att det utvecklas näthinneavlossning och efterföljande blindhet så behandlas ögonen antingen med laser eller med injektioner av kärlhämmande läkemedel.

Arbetsbeskrivning

Barnet behandlas på Drottning Silvias Barnsjukhus /SU Östra. Se egen anteckning i Sharepoint under mappen DSBS. Behandlingen utförs alltid i narkos och själva ingreppet görs av ett team från ögon-Mölndal bestående av näthinnekirurg, ögonoperationssjuksköterska och undersköterska.

Operationstid

Tid varierande 30 min-60 min, ev. längre. Båda ögonen behandlas alltid.

Operationskod

CKC15 (Laserbehandling) eller
CKD05 (injektion av läkemedel i glaskroppen).

Kontroller innan operation

- Identitetskontroll enligt rutin ”Åtgärder mot förväxling”.
- Behandlingen är bilateral och märkning av ögat görs ej.
- WHO:s checklista för säker kirurgi. OBS: Viktigt att informera narkospersonalen om att vid laserbehandling finns risk för vasovagal reaktion med bradykardi pga tryck mot ögat (imprimering) under hela ingreppet.

Uppläggning

- Narkospersonal har oftast redan lagt upp patienten. Värmefiltar samt bolstring enl. DSBS:s rutiner.
- Desinfektion: Laserbehandlingen görs osterilt medan injektion av läkemedel görs sterilt med sköljning av ögat med Klorhexidinlösning x 2. Injektion utförs som två separata ingrepp.
- Sterildrapering: Laser: ingen drapering.
Injektion: helt operationssterilt.
- Timeout enligt gällande rutin.
- Omvårdnadsdokumentation i Melior kontrolleras och signeras (SOSFS 1993:20, 1996:24).
- Kontroll och signering av batchjournal (SOSFS 1982:19).
- Bedövning: Narkos, ev också lokala Tetrakain-droppar i ögonen.
- Läkemedel: Enligt ordination.
- Förband: Inget postoperativt.

Operationsbeskrivning

Laserbehandling: Pupillerna ska vara dilaterade. När första ögat behandlas ska andra ögat vara tejpått. Trådblefarostat. Laserskyddsglasögon till all personal på op.salen (viktigt!). Nedsläckt sal med ”ögon”belysning, 10%. Kirurgen använder huvudoftalmoskop kopplat till laserapparaten. Den yttre perifera näthinna behandlas med punktvisa skott från lasern, sammanlagt ca 800–1400 skott per öga. Vid behandlingen trycker kirurgen med en depressor mot ögonväggen med risk för bradykardi. Fotografering Med RetCam och ev komplettering av lasern.

Injektion i glaskroppen: Komplet operationssterilitet som vid andra intraokulära operationer, vilket innebär preop sköljning av ögat med Klorhexidinlösning x 2, sterilklädd op.sköterska och operatör, periokulär hudtvätt, stor operationsduk, mikroskop och op.galler för injektion. Injektion av läkemedlet (anti-VEGF) i glaskroppen med 33G-kanyl på ett avstånd av 1,2–1,5 mm från limbus. Andra ögat utförs på samma sätt men som en helt ny operation dvs byte av op.duk, op.kläder och op.galler.

Instrument

För laserbehandling:

- **Depressor** Instrumentskåp, korg nr 2.
- **Trådblefarostat** Instrumentskåp, korg nr 2.
- **Osterila linser:** +15D, +28D, +40D, +60D, +90D finns i undersökningsvagnen.
- **Laserapparat med huvudoftalmoskop.**

För injektioner:

- **Sterilt operationsgaller ("Ulf-set")** med blefarostat, pincetter, passare.
- **Sterilt set** med op.rockar, op-duk, kompresser, stavtork etc.
 - **Läkemedel Lucentis®**

Artiklar

- 27G kanyl.
- Om injektion: 33G kanyl.
- Kompresser (Osterila).
- Om laser: Laserglasögon x flera (cirka 4-5st).
- Ficklampa (Ligger i ROP skåp).

Läkemedel

- BSS flaska.
- Tetracain 1,0% (ev.).
- Cyclomydril ögondroppar x 1 flaska (ev.).
- Om injektion: Lucentis®, färdigberedda sprutor

Apparat DSBS

- Laser + Oftalmoskop (Huvudlaser)
- ROP skåpet körs in, Röd/svart "ROP" anteckningsbok i ROP skåpet.

- När laserbehandlingen är avslutad, ska läkare eller ögonsköterska från barnögonmott DSBS fotografera ögonen med RetCam för att se om det finns behov av komplettering av lasern. Ring ca 15 min innan avslut till barnögonmott. tel 031-34-34720.

ROP barn som ska behandlas med injektion CKD05

- Ta med dubbla antal injektioner från Op.2 (kylskåp L.M. rum). Lägg i plastpåse. Packas i avsedd frysväska med frysklamp.
- Injektionsbehandlingen utförs alltid sterilt!
- Ulf-set samt custompack beställs från SCT DSBS (se egen rutin under DSBS eller anvisning vid Bryggan).
- Hattar till mikroskop finns i instrumentskåp på DSBS.
- T-doc lapp hjälper DSBS personalen till med. Fråga om den inte finns på plats.

Alternativt kan man välja att ta med sig ”allt” från Op.2 Mölndal och packa i en ryggsäck. Ta med tillbaka till Op.2 efter avslutad operation.

Anvisning akut komplettering till DSBS

Vid behov av ytterligare komplettering av operationsmaterial eller läkemedel till DSBS gäller följande.

- Material plockas ihop och packas ordentligt i låda. Om injektionsläkemedel läggs det i frysväska med is.
- Gå ned med lådan direkt till Transport på plan 2 och meddela dem att vi önskar att de kör så fort som möjligt med paketet till Barnoperation, Östra sjukhuset.

Beställning av taxi-transport för personal

Beställning av taxi-transport görs av ROP-koordinator enligt gällande rutin.

(Torsdagar beställs taxi av op.personal Op2, Mölndal).

Helger får vi själva ombesörja transport.

Återresa beställer personalen själva då behandlingen är klar.

Beställning – se även särskilt pm i transportväskan.

Val 1: Taxi Göteborg tel: 031 710 31 23

Kostnadsställenr: **23220**

Val 2: Taxi Kurir tel: 020-91 90 90

Kostnadsställenr: **23220.**

1. ”Hej, jag vill boka tjänsteresa taxibil”.
2. Kostnadsställenummer: **23220**.
3. Förnamn + efternamn på resenären, samt antal som ska åka.
4. Mobilnummer till resenären.
5. Tidpunkt för hämtning alternativt ”Resa så snart som möjligt”.
6. Uppge adress.

**Länsmansgatan 20, Ögon K entrén Mölndal. och
Huvudentré Barnkliniken, Behandlingsvägen 7, DSBS Östra.**

Framtagen av: Gunnar Jakobsson

Reviderat datum: 2026-03-19

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Ögonsjukvård, Drottning Silvias barnsjukhus

Innehållsansvar: Gunnar Jakobsson, (gunja12), Överläkare

Granskad av: Heléne Andersson, (helan75), Sektionsledare

Godkänd av: Madeleine Zetterberg, (madan5),
Överläkare/Professor

Dokument-ID: SU9820-1156830909-215

Version: 1.0

Giltig från: 2026-08-31

Giltig till: 2028-08-31